

Arkusz opisu przedmiotu do Katalogu Przedmiotów ECTS

1 Nazwa przedmiotu: PODSTAWY EPIDEMIOLOGII

2 Kod przedmiotu
12.9 III/IV/V 1/1 006

3 Formuła przedmiotu
wykłady, ćwiczenia

4 Typ przedmiotu
obowiązkowy

5 Liczba punktów ECTS: 5

6 Poziom przedmiotu
podstawowy

7 Semestr: I rok, I semestr

8 Liczba godzin w semestrze

9 Liczba godzin w tygodniu

Wyk.	Ćw.	Lab.	Sem.	Sam oksz	Wyk.	Ćw.	Lab.	Sem.	Sam oksz
------	-----	------	------	-------------	------	-----	------	------	-------------

30	30	-	-	-	2	2	-	-	-
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---

10 Język nauczania: polski

11 Wykładowca: dr n.med. Piotr Dziemidok

12 Wymagania wstępne

Brak

13 Cele nauczania:

Celem nauczania jest nauczenie rozumienia mechanizmów rozwoju epidemii – zarówno chorób zakaźnych jak i cywilizacyjnych, nauka rozumienia zależności pomiędzy stanem zdrowia populacji a procesami cywilizacyjnymi rozwijającymi się na danym terenie. Rozumienie wpływu procesu globalizacji na rozwój epidemii oraz tworzenie nowych rodzajów epidemii, rozumienie mechanizmu zamiany endemii w pandemię. Nauczenie zachowań pomocnych przy opanowaniu epidemii. Nauka gromadzenia danych o sytuacji zdrowotnej określonej zbiorowości; rozumienie potrzeby gromadzenia i analizy takich danych, nauka różnych sposobów gromadzenia danych, nauczenie identyfikacji danych nieprawdziwych lub danych manipulowanych potrzebą czynnika zewnętrznego. Nauka podstawowych zachowań pomocnych w opanowaniu epidemii. Nauka oceny stanu epidemiologicznego na szczeblu krajowym i regionalnym, nauka analizy zebranych danych; identyfikacja możliwych aktów bioterroryzmu. Nauka o zagrożeniach wynikających z zachowań dużych grup ludności podczas epidemii.

Efekty kształcenia: student zna podstawowe pojęcia stosowane w epidemiologii, aktualne problemy zdrowotne oraz sytuacje demograficzną społeczeństw w Polsce i Europie. Student rozumie przyczyny zmian demograficznych oraz zdrowotnych w Polsce i Europie, przyczyny szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń szpitalnych; potrafi zbierać i interpretować wyniki badań epidemiologicznych, oceniać wpływ czynników środowiskowych na zdrowie, zapobiegać szerzeniu się chorób zakaźnych poprzez stosowanie metod profilaktyki swoistej i nieswoistej oraz wykorzystywać informacje epidemiologiczne do oceny sytuacji zdrowotnej społeczeństwa polskiego.

14 Program nauczania

WYKŁADY:

1. Historia powstania epidemiologii, jako nauki. Najważniejsze sukcesy epidemiologii w zdrowiu publicznym.
2. Rola epidemiologii w zdrowiu publicznym.
3. Infekcja wirusem grypy, jako przykład epidemii globalnej. Sytuacja epidemiologiczna na świecie i w Polsce. Mechanizmy manipulowania faktami epidemiologicznymi
4. Historia pandemii Hiszpanki – przykładem rozpadu struktury społecznej pod wpływem masowej epidemii. Infekcja wirusem świńskiej grypy, ptasiej grypy – aktualne zagrożenia zdrowotne natury epidemicznej.
5. Historia rozpowszechnienia zagrożenia wirusami afrykańskich gorączek krwotocznych na inne kontynenty – wirusy Marburg i Ebola jako przykład zagrożeń przyszłości.
6. Czarna ospa. Historia działań epidemiologicznych podjętych w skali globalnej w celu eliminacji zagrożenia globalnego. Wpływ działań wspólnoty światowej na rozpowszechnienie choroby. Historia powstawania pierwszych szczepionek i pierwszych szczepień masowych.
7. Infekcja wirusem HIV/choroba AIDS, jako przykład wpływu globalizacji na przemianę choroby o charakterze endemicznym w pandemię.
8. Globalizacja a ryzyko ogólnoświatowe występowania nowych schorzeń. Infekcja wirusem SARS i żółtej febry. Ryzyko bioterroryzmu – potencjalne modele zagrożeń epidemiologicznych.
9. Cukrzyca, jako model schorzenia cywilizacyjnego, epidemiologia cukrzycy. Epidemiologia powikłań cukrzycy
10. Otyłość – zagrożenie cywilizacyjne, schorzenie globalne. Epidemiologia powikłań otyłości. Przyszłość epidemiologiczna związana z nowym rodzajem epidemii – niezwiązanych z chorobą zakaźną.
11. Styl życia, jako element wspólny „nowych epidemii?”. Wpływ zmiany stylu życia na zdarzenie epidemiczne. Mechanizm „globalizacji” zagrożeń i czynników ryzyka.
12. Epidemiologia chorób układu krążenia na świecie i w Polsce.
13. Epidemiologia chorób cywilizacyjnych w Polsce.
14. Gruźlica, jako choroba społeczna i zakaźna. Gruźlica lekooporna.
15. Indianie Pima i ludność Nauru jak przykłady wpływu zmian środowiska na powstanie nowych zagrożeń zdrowotnych – transformacja epidemiologiczna.

ĆWICZENIA:

1. Zjawisko globalizacji, jej wpływ na zmianę charakteru występowania schorzeń i chorób zakaźnych. Zmiany struktury zachorowań powstałe pod wpływem zmian cywilizacyjnych w XXI wieku na świecie i w Polsce.
2. Czynniki modyfikujące starą strukturę zachorowań w kraju i na świecie
3. Mierniki zdrowia populacji, czynniki wpływające na ich zwiększenie lub zmniejszenie
4. Pomiar stanu zdrowia populacji. Współczynniki, jako narzędzie porównawcze.
5. Epidemiologia, jako narzędzie oceny stanu zdrowia populacji badanej.
6. Postulaty Kocha i Evansa.
7. Dobór populacji do badań epidemiologicznych. Główne typy badań stosowane w epidemiologii.

8. Dane epidemiologiczne, jako podstawa do oceny i prognozowania stanu zdrowia ludności.
9. Dane epidemiologiczne, jako podstawa do podejmowania decyzji zdrowotnych
10. Powody porównywania stanu zdrowia różnych populacji. Sposoby porównania stanu zdrowia populacji. Standaryzacja pośrednia i bezpośrednia - zastosowanie w epidemiologii.
11. Metody obserwacyjne badań epidemiologicznych. Badania kliniczno-kontrolne i kohortowe.
12. Znaczenie badań przesiewowych we wczesnym wykrywaniu chorób. Rodzaje korzyści zdrowotnych badań przesiewowych.
16. Fałszerstwa w epidemiologii, metody i sposoby fałszowania danych lub ich fałszywa interpretacja. Przyczyny i skutki tego zjawiska
17. Choroby cywilizacyjne w Polsce
18. Gra decyzyjna dotycząca zagrożenia epidemią na wybranym terenie.

15 Metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny i konwersatoryjny, metody aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna), dyskusja dydaktyczna.

16 Zalecana lektura i materiały pomocnicze

Literatura podstawowa:

1. Miller M. Rabchenko D., K., Wojtyniak B. J. Redaktor naukowy: Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A., B.; Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Wa-wa 2010 Wydanie: 1
2. Jędrychowski W., Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym, wyd. WUJ, Kraków 2010
3. L. Zaborski (red) Epidemiologia: zagadnienia wybrane, Gdańsk: AM, 2006
4. Beaglehore R., Bonit R., Kjellstrom T. Podstawy epidemiologii Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofer, tłumaczenie pod redakcją prof. dr hab.med. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej Łódź 2002
5. Kostrzewski J., Magdzik W., Naruszewicz – Lesiuk D. (red.); Choroby zakaźne na ziemiach polskich w XX wieku. Wydawnictwo lekarskie PZWL Wa- wa 2001
6. Bzdęga J., Magdzik W., Naruszewicz – Lesiuk D., zieleński A. (red.); Leksykon epidemiologiczny. α- medica pres

Literatura uzupełniająca:

1. Brzeziński Z.J. Szamotulska K. Epidemiologia kliniczna. PZWL, 2004
2. Bannister B.A, Begg., N.T., S.H. Gillespie; wyd. I polskie pod red. J. Juszczyka. Choroby zakaźne, Urban&Partner, 2003
3. Jabłoński L., Karwat I.D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych. Podręcznik dla studentów nauk medycznych i pielęgniarstwa studiów licencjackich. Wyd. „Czelej”, Lublin 2004

17 Metody i formy oceny pracy studenta: obecność na zajęciach, uzyskanie pozytywnych ocen z przeprowadzanych sprawdzianów wiedzy uzyskanej w trakcie wykładów i ćwiczeń, pozytywne zaliczenie gry decyzyjnej, pozytywne zaliczenie repetytorium, egzamin.